

castellà [c. 1830-40] o adaptació directa del fr. *coter* [1843] pe rconfusió amb *cotiser* 'imposar una contribució pecuniària a alguns, indicant a cada u la seva quota' [1513]; ¹ *cotització* [-isació, 1868, *SLitCosta*]; *cotitzable*.

Acotar [1851, Escrig; *DFa.*, *AlcM*; no Labèrnia, ni Vogel; *cotar* 'citar al marge' S. xvi, *DAG.*], potser pres del cast. *acotar* [1531, i *cotar* c. 1280, però *cotar* 'atribuir un pagament' apareix també en un parell de textos occitans medievals]; *acotació* [1851, Escrig, id., id.], del cast. *acotación* [1605, *Quixot*]; *quocient* [1640], pres del b. ll. *quotiens*, *-entis*, id., i aquest del ll. *quotiens* adv. 'quantas vegades'.

CPT.: *Quotidià* [*cot-* Ss. XIII, xv, *quot-* fi S. xv], pres del ll. *quotidianus* id., derivat de *cottidie* o *quotidie* 'cada dia', format amb *quotus* 'quants' i *dies* 'dia'; aquest adverbí va deixar també alguna descendència en les llengües romàniques (veg. *DCEC*) i fins en català arcaic en la forma *dia cotidi* 'cada dia': «per los apòstols qui pregaren per aquesta femna --- devem entendre los doctors de Sancta Ecclesia, qui *dia cotidi* prégan Déu --- per totz cristians», *Homilies*, 8v8; *quotidianitat*; *quotidianament*.

¹ Però *cotisar* és més antic en oc., on el PSW (I, 397) en cita 2 exs. en el sentit de 'imposar una contribució', en un text llgd. de fi S. XIII i un de bearnès no gaire posterior, i avui hi segueix viu (*TdF*, Lespy-R.).

Cota NL, V. *côt* *Cotada* 'cop de cap', V. *cotar*; ³⁰ 'fardell de certes robes', V. *cota* i *Cotador*, V. *cotar* *Cotalba*, V. *côt* *Cotamaller*, V. *cota* i *Cotana*, del cast. *cotana* (*DCEC*, s. v. CUNDIR, n. 9, 1, 985a51-3) *Cotangent*, V. *tangent* (PERTANYER)

COTAR, 'investir a cops de cap', mot germà de l'oc. *cotar*, fr. provincial *cotter*, *cotir*, i afí també a l'it. *cozzare* 'tossar, investir amb les banyes', tots ells probablement de creació expressiva, amb una arrel KOTT- o KOTTS- que suggereix la remor sorda del xoc. □ 1.ª doc.: S. XIII.

Mot rar en la llengua literària, com és natural pel significat, i més en el període medieval, en què no el va assenyalar més que Mussafia quan publicà els *Set Savis*, l'important poema del S. XIII (p. 164). Després el registra el *Torcimany* de Lluís d'Aversó (c. 1390) amb la definició «lo ferit de la bèstia banyuda» (454.8), col·locant el present *cota* al mig de disset rims en *-ota* amb o *tancada*, molts d'ells formes verbals; jo també he sentit pronunciar el present amb aquest timbre, en parlars del Centre-Nord del cat. or.; *AlcM* i el *DAG.* també l'assenyalen només en localitats de la zona que abraça des d'Igualada a St. Hilari i Camprodon, i des de Granollers fins a Ripoll i Lluçanès, no en els altres quatre dialectes, si bé és també eiv. ³⁵ «cutà: topar» (PzCabrero), *cotar* 'investir la cabra amb el cap i el banyam' (*BDLC* IX, 306); allí *cotada* es diu també de la gent: «en lloc de posar-se a flastomar o de pigar *cotades* a ses pedres, s'assegué dins es fos», Castelló (*Rond. Eiv.*, 69); *AlcM* el cita en el ⁶⁰

banyolí-perpinyanenc MAgustí (1617) i ens recorda la dita, que jo també he sentit «en terres estranyes, les vaques *coten* els bous» i el *DAG.* una nadalenca del S. XVIII on el bou *cota* un ase.

⁵ Ara bé en llengua d'oc no és gens recent ni local, car si bé no és tampoc freqüent en la llengua antiga, el tenim en un clàssic de mitjans del segle XIII, com el romanç *Flamenca*, on potser tenia el mateix sentit exactament, ja aleshores, si bé en aqueix pasatge s'aplica al xocar de les armes: «cason massas, / cason baston: / las espasas ab los elms *coton*: / cella<s> --- e cil encloton» (v. 7889), on rimant amb un derivat de *clot*, sembla tenir o oberta; i això es confirma per l'ús de Mistral: «cinq bouvachoun / coume lou vènt Ourriàs s'abrivo; / coume lou vènt après li nivo, / li secuto a la courso, a la courso li poun; / quouro a la courso li davanço, / quouro li *coto* emé la lanço», *Mireio* IV, 54.5 (traduït «les heurte»). Levy hi afegeix dos passatges del *Thalamus parvus* de Montpeller, fi S. XIII, on es tracta també de bèsties que «*còton* l'una ab l'autra» o d'un *aze o sauma* que *còton*.

Formes més o menys semblants es troben així mateix en altres llengües romàniques. Deu ser continuació directa de l'àrea occitana el fr. local de Suïssa ¹ *cotter* v. intr. «butter, heurter», i a Pierrecourt (H-Saône, entre el Franc-Comtat, Borgonya i els Vosges) hi ha encara *kaètè* «heurter de la corne» (*ZRPb.* XXXVIII, 183). Més enllà les formes difereixen més: fr. dial. *cotir* (Oest, si bé ja en algun dicc. des del S. XIII), que més que «se heurter la tête» vol dir 'macar una fruita'; d'altra banda hi ha un gall. merid. *cotañada* «tropezón» en el Límia (Schneider, *VKR* XI, gloss., s. v.); i l'important mot it. *cozzare* «percuotrre colle corna», que és una de les constants de la llengua, car no sols es troba ja en el S. XIV amb aquest sentit, sinó *cozzare con* «contendere» en el S. XVI, *accozzare* «mettere assieme malamente cose o persone» [S. XIV] i l'abstracte *cozzo* ja fou usat per Dante; ara bé també en francès es troba *cosser* 'se heurter de la tête, en parlant des béliers' des de 1560, Ronsard, i cal evidentment atènyer-se al que en digué OBloch (*Dict. Ét.*): «malgré la date récente du mot, ² mais en raison de son sens et de sa diffusion dans les parlers septentrionaux, est probablement indigène et non emprunté de l'it. *cozzare*».³

La grecomania de què han partit certs romanistes ha fet estralls en l'estudi de l'origen d'aquest mot. Va obrir el foc Barbier (*RLR* LI, 264) amb un gr. *κόττος* que ell definia «tête, derrière de la tête» i li ho van acceptar M-Lübke (*REW*, 4748) i Moll (*Supl.* al *REW*, 1053 i 1996): però no hi ha tal mot en grec i això no és més que una suposició de Barbier ad hoc per a aquesta etimologia, car aqueix mot grec (poc corrent) significa només «chabot», o sigui un peix de cap gros; adonant-se d'això M-L. retirà aqueixa etimologia, i Brüch ho substituï per un **κόττη*, que Wartburg (*FEW* II, 1259a), sempre àvid d'etimologies gregues, li acceptà sense crítica; però, de nou, aquest mot grec és una suposició fundada en una